

ตราสารอนุพันธ์ DERIVATIVES

Futures

Forward

Swap

Options

TFEX

Structured Products

ตราสารอนุพันธ์

Derivatives

พิมพ์ครั้งที่ 4

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลวัฒน์ เลิศกุลวัฒน์
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

บทนำ	i
กิตติกรรมประกาศ	iii

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์ (Introduction to Derivatives)

1.1 ตราสารอนุพันธ์คืออะไร	1-2
1.1.1 ความหมายของตราสารอนุพันธ์	1-3
1.1.2 ประโยชน์ของตราสารอนุพันธ์	1-4
1.1.3 ตลาดซื้อขายตราสารอนุพันธ์	1-5
1.1.4 ศัพท์เฉพาะของตราสารอนุพันธ์	1-7
1.2 ประเภทของตราสารอนุพันธ์	1-8
1.3 แนวคิดในการกำหนดราคาของตราสารอนุพันธ์	1-11
1.3.1 อัตราดอกเบี้ยเชิงเดี่ยว	1-12
1.3.2 อัตราดอกเบี้ยทบต้น	1-12
1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างดอกเบี้ยทบต้นแบบไม่ต่อเนื่องและแบบต่อเนื่อง	1-14
1.4 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง	1-15
1.5 สรุป	1-16
เอกสารอ้างอิง	1-16
แบบฝึกหัดบทที่ 1	1-17

บทที่ 2 ภาพรวมตลาดการเงินในประเทศไทย (Overview of Thai Financial Market)

2.1 ประวัติโดยย่อของตลาดทุนไทย	2-2
2.1.1 โครงสร้างการกำกับดูแลตลาดทุน	2-2
2.1.2 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์และดัชนีอื่นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	2-4
2.2 ก่อกำเนิดตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	2-10

2.2.1 ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า	2-10
2.2.2 หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการพัฒนาตลาดตราสารอนุพันธ์ในประเทศไทย ...	2-11
2.2.3 ผลกระทบในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	2-13
2.2.4 ลักษณะการซื้อขายผ่านตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	2-15
2.3 สรุป	2-19
เอกสารอ้างอิง	2-20
แบบฝึกหัดบทที่ 2	2-21

บทที่ 3 สัญญาฟิวเจอร์ส-สัญญาฟอเวิร์ดและการกำหนดราคา (Futures-Forward and Their Pricing)

3.1 ลักษณะของสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-2
3.1.1 สัญญาฟิวเจอร์ส	3-2
3.1.2 สัญญาฟอเวิร์ด	3-2
3.1.3 การพัฒนาของสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-6
3.1.4 ข้อกำหนดในสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-6
3.2 การกำหนดราคาของสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-7
3.2.1 กรณีที่สินทรัพย์อ้างอิงไม่มีการจ่ายเงินได้	3-9
3.2.2 กรณีสินทรัพย์อ้างอิงมีการจ่ายเงินได้หรือมีต้นทุนในการเก็บรักษา	3-10
3.3 การคำนวณมูลค่าของสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-11
3.4 ความสัมพันธ์ของสภาวะตลาดแบบ Contango และ Backwardation	3-14
3.4.1 ความหมายของ Contango และ Backwardation	3-15
3.4.2 กรณีศึกษาของตลาดที่มีลักษณะ Contango หรือ Backwardation	3-15
3.5 กลไกการซื้อขายของสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-19
3.5.1 กระบวนการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-19
3.5.2 กระบวนการของระบบหลักประกัน	3-21
3.5.3 การยกเลิกหรือหยุดสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาฟอเวิร์ด	3-28

3.6 สรุป	3-29
เอกสารอ้างอิง	3-29
แบบฝึกหัดบทที่ 3	3-31

บทที่ 4 สัญญาสวอปและการกำหนดราคา (Swap and Its Pricing)

4.1 กลไกและประเภทของสัญญาสวอป	4-2
4.1.1 ความหมายและโครงสร้างของสัญญาสวอป	4-2
4.1.2 อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	4-3
4.1.3 สัญญาสวอปอัตราดอกเบี้ย	4-6
4.1.4 สัญญาสวอปสกุลเงิน	4-10
4.1.5 การสร้างกระแสเงินสดที่เหมือนกับสัญญาสวอป	4-17
4.2 การเปิด-ปิดสถานะของสัญญาสวอปและการกำหนดราคา	4-20
4.2.1 การเปิด-ปิดสถานะของสัญญาสวอป	4-20
4.2.2 การกำหนดราคาสัญญาสวอป	4-21
4.3 การประเมินมูลค่าของสัญญาสวอป	4-25
4.3.1 การประเมินมูลค่าของสัญญาสวอปอัตราดอกเบี้ย	4-25
4.3.2 การประเมินมูลค่าของสัญญาสวอปสกุลเงิน	4-31
4.4 ความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้	4-34
4.5 ประโยชน์จากการลงทุนในสัญญาสวอป	4-35
4.6 สรุป	4-37
เอกสารอ้างอิง	4-37
แบบฝึกหัดบทที่ 4	4-38
ภาคผนวกบทที่ 4	4-40

บทที่ 5 สัญญาออปชันและการกำหนดราคา (Option and Its Pricing)

5.1 กลไกของสัญญาออปชัน	5-2
5.1.1 ลักษณะของสัญญาออปชัน	5-2
5.1.2 การพัฒนาของสัญญาออปชัน	5-3
5.1.3 กลยุทธ์พื้นฐานของสัญญาออปชัน	5-3
5.1.4 มูลค่าที่แท้จริงและมูลค่าของเวลาในสัญญาออปชัน	5-7
5.2 ความเสมอภาคของสัญญาออปชัน	5-10
5.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาสัญญาออปชัน	5-14
5.4 การกำหนดราคาของสัญญาออปชัน	5-16
5.4.1 การคำนวณราคาแบบไม่ต่อเนื่อง	5-16
5.4.2 การคำนวณราคาแบบต่อเนื่อง	5-22
5.4.3 การคำนวณราคาโดยใช้การจำลองราคาแบบ Monte Carlo	5-27
5.4.4 หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาของสัญญาออปชัน	5-28
5.5 สรุป	5-30
เอกสารอ้างอิง	5-31
แบบฝึกหัดบทที่ 5	5-33

บทที่ 6 ตราสารอนุพันธ์โครงสร้าง (Structured Products)

6.1 แนวคิดเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์โครงสร้าง	6-2
6.1.1 ความหมายและลักษณะที่สำคัญ	6-2
6.1.2 ข้อดีและข้อเสียของตราสารอนุพันธ์โครงสร้าง	6-2
6.1.3 ประเภทของตราสารอนุพันธ์โครงสร้าง	6-3
6.2 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของตราสารอนุพันธ์โครงสร้าง	6-4
6.2.1 ตราสารอนุพันธ์โครงสร้างแบบค้ำครองเงินต้น	6-5
6.2.2 ตราสารอนุพันธ์โครงสร้างแบบได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น	6-7
6.2.3 ตราสารอนุพันธ์โครงสร้างแบบสัญญาที่เข้าร่วมทำธุรกรรม	6-15

6.2.4 ตราสารอนุพันธ์โครงสร้างแบบมีภาระผูกพันที่มีเงื่อนไขเข้าทำธุรกรรมในสินทรัพย์ อ้างอิง	6-18
6.3 สรุป	6-23
เอกสารอ้างอิง	6-24
ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ตราสารอนุพันธ์โครงสร้าง	6-24
แบบฝึกหัดบทที่ 6	6-26

บทที่ 7 กลยุทธ์การลงทุนจากตราสารอนุพันธ์ (Derivatives Investment Strategies)

7.1 ภาพรวมของกลยุทธ์การลงทุน	7-2
7.2 ตัวอย่างกลยุทธ์การลงทุนแบบ Spreads	7-3
7.2.1 Bull Spreads	7-3
7.2.2 Bear Spreads	7-5
7.2.3 Butterfly Spreads	7-6
7.2.4 Calendar Spreads	7-9
7.3 ตัวอย่างกลยุทธ์การลงทุนแบบ Combination	7-10
7.3.1 Straddle	7-10
7.3.2 Strangles	7-12
7.3.3 Strips and Straps	7-14
7.4 สรุป	7-15
เอกสารอ้างอิง	7-15
แบบฝึกหัดบทที่ 7	7-16

บทที่ 8 ค่ากรีก (The Greek Letters)

8.1 ความหมายของค่ากรีก	8-2
8.2 Delta	8-3
8.2.1 ลักษณะและความหมายของ Delta	8-3

8.2.2 Delta ในสัญญาอปชัน	8-9
8.2.3 Delta ในสัญญาฟอร์เวิร์ด	8-13
8.2.4 Delta ในสัญญาฟิวเจอร์ส	8-15
8.2.5 Delta ในพอร์ตลงทุน	8-16
8.3 Gamma	8-18
8.4 Theta	8-22
8.5 Volatility และ Vega	8-27
8.5.1 Volatility	8-27
8.5.2 Vega	8-31
8.6 Rho	8-34
8.7 สรุป	8-36
เอกสารอ้างอิง	8-36
แบบฝึกหัดบทที่ 8	8-38

บทที่ 9 การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

9.1 แนวคิดในการบริหารความเสี่ยง	9-2
9.2 การประยุกต์ตราสารอนุพันธ์ในการบริหารความเสี่ยง	9-5
9.3 ประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยง	9-9
9.3.1 อัตราการป้องกันความเสี่ยง	9-10
9.3.2 การคำนวณประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยง	9-11
9.3.3 หลักฐานเชิงประจักษ์ในประเทศไทยที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยง	9-12
9.3.4 หลักฐานเชิงประจักษ์ในต่างประเทศที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยง	9-14
9.4 สรุป	9-16
เอกสารอ้างอิง	9-18

แบบฝึกหัดบทที่ 9	9-20
------------------------	------

บทที่ 10 ธุรสารอนุพันธ์กับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง (Derivatives and Thailand Financial Reporting Standards)

10.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน	10-3
10.1.1 การพัฒนาของมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน	10-3
10.1.2 ภาพรวมของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9	10-5
10.1.3 ความแตกต่างของนิยามธุรสารอนุพันธ์ในทางการเงินและทางการเงินบัญชี	10-6
10.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9	10-9
10.2.1 การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงิน	10-9
10.2.2 การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าหนี้สินทางการเงิน	10-12
10.2.3 การเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทรายการของสินทรัพย์ทางการเงิน	10-14
10.2.4 การตัดรายการ	10-14
10.2.5 การด้อยค่า	10-15
10.2.6 การบัญชีป้องกันความเสี่ยง	10-16
10.2.7 ประเภทของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง	10-18
10.2.8 ประสิทธิภาพการป้องกันความเสี่ยง	10-19
10.3 สรุป	10-20
เอกสารอ้างอิง	10-21
แบบฝึกหัดบทที่ 10	10-22
บรรณานุกรม	R-1
ภาคผนวก	A-1
นิยามศัพท์	G-1
ดัชนีคำศัพท์	I-1